

Handläggare
Monica Strandgren
Telefon: 08 508 33 426

Till
Utbildningsnämnden
2021-04-22

Återtagande av inriktningsbeslut för ny- och ombyggnation vid Söderholmsskolan

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens förslag att återta inriktningsbeslutet för ny- och ombyggnation vid Söderholmsskolan.
2. Ärendet anmäls till kommunstyrelsens ekonomiutskott.

Lena Holmdahl
Utbildningsdirektör

Malin Eriksson
Avdelningschef

Lee Orberson
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Utbildningsnämnden har tidigare fattat beslut om att utöka Söderholmsskolan från 500 elevplatser till cirka 840 platser. Sedan nämnden fattade inriktningsbeslutet har elevtalsprognosen justerats och förvaltningen fått tillgång till nya lokaler i området. Förvaltningen föreslår därför att projektet för att utöka Söderholmsskolan läggs ner genom att utbildningsnämnden återtar tidigare inriktningsbeslut.

Bakgrund

Den 25 oktober 2018 godkände utbildningsnämnden inriktningsförslaget att utöka Söderholmsskolan till cirka 840 elever i årskurs F-6 fördelade på fyra paralleller med omställbarhet till årskurs F-9 fördelade på tre paralleller. Projektets mål var att utöka skolan med tillkommande kapacitet samt att ersätta tillfällig

kapacitet med permanent kapacitet efter att ett annex och två paviljonger avvecklats. För att möjliggöra förslaget krävdes en detaljplaneändring som vann laga kraft den 12 mars 2020.

I samband med att underlag för genomförandebeslut tagits fram har förvaltningen uppdaterat behovsanalysen utifrån elevantalsprognosen för området. Förvaltningen har sedan inriktningsbeslutet fattades även fått tillgång till nya lokaler i området, då Vårbergsskolans tidigare hyresgäst upphört med sin skolverksamhet. Förvaltningen föreslår därför att nämnden återtar inriktningsärendet och inte går vidare till genomförandebeslut. Förvaltningen föreslår således att projektet vid Söderholmsskolan läggs ner.

Behovsanalys

Enligt elevantalsprognosen från 2020 kommer det totala elevantalet i Skärholmens kommunala grundskolor att öka med cirka 180 elever till 2029 jämfört med idag. Under ingen del av prognosperioden överstiger det förväntade antalet elever antalet platser i skolorna, och då Skärholmen är ett jämförelsevis litet stadsdelsnämndsområde kan man därför anta att inga nya platser behöver tillskapas i området under denna tid. Skärholmens sammanvägda elevantalsprognos presenteras i tabell 1 nedan:

Tabell 1: Elevantalsprognos och förväntat kapacitetsöverskott i hela Skärholmen utifrån nuvarande byggplaner för skolorna (Söderholmsskolans nuvarande kapacitet ingår under hela prognosperioden).

Elevantalsprognos - Hela Skärholmen											Planerad överkapacitet - Hela Skärholmen										
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
F	313	304	308	304	300	311	316	332	346	366	F	44	53	49	53	81	47	42	26	68	48
1	314	312	307	310	310	309	321	327	340	356	1	43	45	50	47	71	49	37	31	18	58
2	307	316	316	311	317	319	320	332	337	352	2	50	41	41	46	64	39	38	26	21	6
3	348	308	321	319	318	324	328	329	340	347	3	9	49	36	38	63	34	30	29	18	11
4	275	266	233	241	239	238	241	245	247	256	4	59	68	101	93	119	120	117	113	111	102
5	239	275	268	235	245	243	244	248	251	255	5	95	59	66	99	113	115	114	110	107	103
6	248	233	269	260	243	247	244	245	248	252	6	86	101	65	74	115	111	114	113	110	106
7	209	233	206	248	234	228	230	228	229	234	7	53	29	56	14	52	58	56	58	57	52
8	228	209	233	206	250	236	232	234	231	233	8	34	53	29	56	36	50	54	52	55	53
9	221	229	211	235	209	254	240	237	238	236	9	41	33	51	27	77	32	46	49	48	50
Summa	2702	2685	2671	2669	2666	2710	2717	2756	2807	2885	Summa	514	531	545	547	790	654	647	608	613	591

Prognosen för de skolor som ligger i Vårberg/Skärholmens Centrum, nämligen Lillholmsskolan, Ekholmsskolan, Söderholmsskolan och den snart tillkommande Vårbergsskolan har även beaktats separat för att säkerställa att behovet i detta område uppfylls, se tabell 2 nedan.

Tabell 2: Elevantalsprognos och förväntat kapacitetsöverskott i Vårberg/Skärholmen Centrum utifrån nuvarande byggplaner (Söderholmsskolans nuvarande kapacitet ingår under hela prognosperioden).

Elevantalsprognos - Vårberg/Skärholmen C											Planerad överkapacitet - Vårberg/Skärholmen C										
	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
F	126	120	120	125	124	127	130	136	142	149	F	29	35	35	30	55	29	26	20	70	63
1	126	125	121	121	127	125	129	133	138	144	1	29	30	34	34	52	31	27	23	18	68
2	126	127	127	123	124	129	128	133	136	142	2	29	28	28	32	55	27	28	23	20	14
3	144	126	129	129	126	127	132	132	136	140	3	11	29	26	26	53	29	24	24	20	16
4	105	102	88	87	88	86	85	90	91	94	4	27	30	44	45	68	70	71	66	65	62
5	87	105	104	88	90	89	88	87	92	94	5	45	27	28	44	66	67	68	69	64	62
6	95	80	97	96	94	88	85	84	84	88	6	37	52	35	36	62	68	71	72	72	68
7	63	68	51	65	66	64	57	52	51	51	7	-3	-8	9	-5	18	20	27	32	33	33
8	65	63	69	52	66	68	65	59	53	52	8	-5	-3	-9	8	18	16	19	25	31	32
9	52	65	63	69	52	67	68	65	59	53	9	8	-5	-3	-9	32	17	16	19	25	31
Summa	989	980	969	955	959	969	967	971	982	1007	Summa	207	216	227	241	477	375	377	373	418	449

I tabell 2 ovan ses att en överkapacitet finns i området kring Vårberg/Skärholmen Centrum under hela prognosperioden, och att denna ökar mot slutet av perioden. Detta beror på att förvaltningen planerar att starta en ny skolverksamhet i Vårbergsskolans lokaler, vilket skapar mer överkapacitet än i dagsläget. Det är därför förvaltningens bedömning att det inte finns ett behov av att utöka Söderholmsskolans permanenta kapacitet när annex och tillfälliga lokaler avvecklas, eftersom kapaciteten istället kan förläggas till Vårbergsskolan vid dess öppnande år 2028..

Vid jämförelse av elevantalsprognosen från 2017 som låg till grund för inriktningsbeslutet ses att prognosen enbart har förändrats marginellt. Utbyggnationen planerades då ske trots att prognosen inte visade behovet av detta, eftersom förvaltningen trodde att de nya bostäderna inom fokus Skärholmen skulle ge ett större behov än prognosen visar. På grund av extra lokaltillskott i Vårbergsskolan och att prognoserna nu inkluderar samtliga bostäder i Skärholmen menar förvaltningen nu att denna överplanering inte längre behövs.

Utan tillfällig paviljong och annex har Söderholmsskolan en uppskattad kapacitet om cirka två paralleller F-6. Vårbergsskolan har motsvarande kapacitet. Detta innebär att vid ett avvecklande av en parallell på Söderholmsskolan och samtidig öppning av två paralleller på Vårbergsskolan skulle extra kapacitet jämfört med nuläget tillskapas motsvarande en parallell F-6. För att dessa två mindre skolenheter ska ha ekonomisk bärighet behöver organisationerna ses över och enheterna kan eventuellt organiseras som samma skolenhet på sikt

SISAB har planerat för omfattande underhåll av delar av Söderholmsskolans lokaler. Detta planeras ske när en evakueringslösning finns för att effektivt kunna iordningställa lokalerna för den nya organisationen. Detta ska också sammanfalla

med ett omfattande omkringliggande vägbygge som planeras i kvarteren runt skolan. Den enda evakueringslösningen som i nuläget finns för detta är Vårbergsskolan, som för närvarande används som evakueringslokaler för den nedbrunna Slättgårdsskolan. En evakuering av Söderholmsskolan är möjlig först när Slättgårdsskolan är återuppbyggd, i dagsläget uppskattat till sommaren 2026.

Från och med höstterminen 2026 kan Söderholmsskolan evakueras till Vårbergsskolan, och först då kan även paviljong och annex avvecklas. Detta för att inte förlora kapacitet mellan avveckling och evakuering. Evakueringen väntas behövas i cirka 1-2 år för underhåll och vägbyggnationer, och Söderholmsskolan väntas vara åter i sina lokaler 2028. Höstterminen 2028 kan därför Vårbergsskolan starta som en ny skolverksamhet och Söderholmsskolan blir en tvåparallellig F-6-skola.

Ärendet

Detta ärende avser återtagande av inriktningsbeslut för Söderholmsskolans kapacitetsökning samt nedläggning av projekt. Ett separat inhyrningsärende kommer att lyftas för beslut till utbildningsnämnden avseende fortsatt inhyrning i Vårbergsskolan efter att evakueringen av Slättgårdsskolan är avslutad.

Kostnader

SISAB har på uppdrag av utbildningsförvaltningen tagit fram ett underlag för genomförandebeslut för hela projektet efter godkänt inriktningsbeslut. Total hyresgenererande investeringskostnad för framtaget förslag uppgår till cirka 327 mnkr. Förvaltningen har gjort en noggrann avvägning sett till ekonomiska konsekvenser för utbildningsnämnden vad gäller att förlägga permanent kapacitet vid Vårbergsskolan framför att utöka Söderholmsskolan inom befintlig skoltomt. Utbildningsförvaltningen gör bedömningen att en fortsatt inhyrning i Vårbergsskolan är ett bättre lokaleffektivt nyttjande av lokaler som behövs för att i framtiden säkerställa behovet av elevplatser i området. Förvaltningen undviker dessutom en rivningskostnad och restvärde för riven byggnad inom Söderholmsskolans skoltomt samtidigt som staden undviker en investeringskostnad för nybyggnad.

Framtagen förslagshandling och volymstudie innebär en förgäveskostnad och uppgår till 6 mnkr som belastat år 2020.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för ekonomi och styrning i samverkan med grundskoleavdelningen och SISAB.

Ärendet kommer att behandlas av den fackliga samverkansgruppen den 13 april 2021. Ärendet kommer också att behandlas av utbildningsnämndens råd för funktionshinderfrågor vid sammanträdet den 14 april 2021.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter

Barns rätt till utbildning har varit styrande för projektet när det gäller att säkerställa att Söderholmsskolan har permanent skolkapacitet som motsvarar elevantalsprognosen för området. Genom att nyttja Vårbergsskolans lokaler som ersättning för avvecklade tillfälliga lokaler har barns rätt till utbildning därmed kunnat säkerställas för området utan att det innebär några negativa konsekvenser för de barn som idag går på Söderholmsskolan.

För att barnen i Stockholms stad ska ha rätt till en utbildning som ska syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter (barnkonventionens artikel 29) är det av stor vikt att projektet strävar efter att hålla nere den hyresgenererande investeringskostnaden. Detta så att inte för stor del av elevschablonen tas till att bekosta hyran för skollokaler. På så vis kan skolorna i Stockholms stad lättare få de ekonomiska resurser som krävs för att upprätthålla en god kvalitet på sin verksamhet. Förvaltningen vill därför hellre nyttja befintliga skollokaler i området framför att bygga nya lokaler varför Vårbergsskolan bedöms vara ett mer kostnadseffektivt alternativ framför nybyggnad.

Jämställdhetsanalys

Ärendet bedöms inte leda till några negativa konsekvenser utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens förslag att återta inriktningsbeslutet för ny- och ombyggnation vid Söderholmsskolan. Ärendet föreslås anmälas till kommunstyrelsens ekonomiutskott.